

## İÇİNDEKİLER

|                                                                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>ÖNSÖZ</b> .....                                                                                                        | i   |
| <b>KONGRE KURULLARI</b> .....                                                                                             | iii |
| <b>KONGRE PROGRAMI</b> .....                                                                                              | v   |
| <b>İÇİNDEKİLER</b> .....                                                                                                  | xv  |
| <b>Alevi Çalışmalarında Kolektif Bilgi Üretimi: Alevi Ansiklopedisi</b>                                                   |     |
| <i>Hayal Hanoğlu</i> .....                                                                                                | 1   |
| <b>Alevi Arşivi: Anadolu'daki Alevi Topluluklarının Etno-Tarihi, 16.–20. Yüzyıllar</b>                                    |     |
| <i>Markus Dressler &amp; Hayal Hanoğlu</i> .....                                                                          | 2   |
| <b>Alevi Dergiler Projesi: Süreli Yayınlar, Hafıza ve Modern Alevi Kimliğinin İnşası</b>                                  |     |
| <i>Nail Elhan</i> .....                                                                                                   | 3   |
| <b>Velâyetnâmelerde Kimlik, Otorite ve Hafıza: Alevi-Bektaşî Geleneğinin Anlatı<br/>Yoluyla İnşası</b>                    |     |
| <i>Serdar Gürçay</i> .....                                                                                                | 4   |
| <b>Bir Şiir İncelemesi: Cemal Süreya'nın Beni Öp Sonra Doğur Beni Adlı Şiiri</b>                                          |     |
| <i>Abbas Karakaya</i> .....                                                                                               | 6   |
| <b>Alevi-Bektaşî Edebiyatında Fıkraların Yeri, Önemi ve Örnekleri</b>                                                     |     |
| <i>Hüseyin Cılga</i> .....                                                                                                | 7   |
| <b>Alevi Değişlerinde İnsan-Ağaç İlişselliği: Posthuman Perspektif</b>                                                    |     |
| <i>Ali Keleş &amp; Mehmet Timuçin Bakırcı</i> .....                                                                       | 8   |
| <b>Yukarı Fırat'tan Orta Anadolu'ya: 18. ve 19. Yüzyıllarda Alevi Toplulukların Anadolu<br/>İçlerinde Göçü</b>            |     |
| <i>Ufuk Erol</i> .....                                                                                                    | 10  |
| <b>Alevi-Bektaşî Geleneğinde “Yeşil El” Metaforu Bağlamında “Ellerin Yeşil Ola” Dua<br/>Kalıbı Üzerine Bazı Tespitler</b> |     |
| <i>Aktan Müge Ercan</i> .....                                                                                             | 11  |
| <b>Seküler Mekânda Kutsalın İcrası ve Dijital Platformlarda Kültürel Temsil: “Muhabbet<br/>Bağı” Örneği</b>               |     |
| <i>Deniz Aka</i> .....                                                                                                    | 12  |

## **Toplumsal Değişim ve Alevilerin Kimlik-Hukuk Mücadeleleri**

*Şükrü Aslan* .....14

## **Alevi Hareketinin Eşit Yurttaşlık Arayışı ve Kamu Kurumlarıyla İlişkileri**

*Mehmet Ertan* .....15

## **Alevi Kimliğinde Kapsayıcılık ve Farklı Toplumsal Kimliklerle İlişkiler**

*Gözde Orhan* .....16

## **Zaman-Mekân Cenderesinde Alevi Kimlik Hareketi ve Örgütlenmesi**

*Cemal Salman* .....18

## **Alevi Dinselliklerin Yeniden Yapılandırılması: Dinleşme Sürecinde Kesimsellik, İktidar ve Nesnelerin Dolaşımı**

*Ece Esmer-Kırma* .....20

## **Otman Baballar ve İbadetlerindeki Sayı Sembolleri**

*Çiğdem Abda & Ahmet Şefik Şenlik* .....22

## **Ontolojik Başkaldırıdan Müzikal Teodise'ye: Şathiyelerde Varlık, İtiraz ve Anlam**

*Hüseyin Cem Esen* .....24

## **Erken Dönem Arşiv Belgelerine Göre Hacı Bektaş Dergâhı**

*H. Dursun Gümüsoğlu & Ali Çağlar Deniz* .....26

## **Safevi Devleti'nde Şii Ulema-Sufi İlişkisi: Ali El-Kerekî ve Kızılbaş Sufiliği Örneği**

*Fatma Merve Akbaydoğan* .....28

## **Cismi Var İsmi Yok: Sinemada Aleviliğin Zımnî Görünümleri**

*Şan Ararat Halis* .....30

## **İkrar ve İnkâr Arasında Alevi Cenazeleri: Bağlama ve Semah Üzerine Güncel Tartışmalar**

*Veysel Dinler* .....32

## **Sivas Aleviliğinde Geleneksel Ocak Sisteminin Güncel Durumu ve Dönüşümü Üzerine Bir Analiz**

*Esma Nur Yüksektepe* .....33

## **Bir Alevilik Felsefesi Var Mıdır? Alevilik ve Felsefe Üzerine Bazı Sorgulamalar**

*Can Aslan* .....35

**Düşkünlükten Shunning'e: Bir Devlet Dışı Yaptırım Biçimi Olarak Düşkünlük ve Dünyadaki Görünümleri (Amish, Roman, Aborjin ve Afrika Topluluk Hukukları Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme)**

*Çağatay Şahin* .....37

**Alevi- Bektaşî İnançlarında Don Değiştirme ve Hayvanların Kutsallığı**

*Özden Kanter Akbaş* .....39

**Romandan Gerçeğe Şah İsmail Hatayi: Çamuroğlu ve Pala Romanlarında Şah İsmail'e Bakış**

*Rıza Oylum* .....40

**Kutsalın Hafızası: Hatâyî Dîvânî'nda Mekânın Poetik Haritası**

*Anıl Durdu* .....42

**XIX. Yüzyıldan Günümüze Narlıdere Tahtacılarının İnanç Pratikleri**

*Akın Onur Bazkara* .....44

**Kazdağı Tahtacı Türkmenlerinde Yol'a Giriş ve Sosyal Sözleşme: İkrar ve Musahiplik Cemlerinin Sosyo-Dini İşlevleri**

*Beste Gök* .....46

**Arap Alevi (Nusayri) Toplumunda Kimlik ve Aidiyet: Tenasüh İnancı**

*Nuran Savaşkan Akdoğan & Dicle Paşa* .....48

**Alevi Kimliği İçinde Çoğulluk ve Ortaklaşma Arayışları: Manavgat Örneği**

*Özlem İngün Karkış* .....49

**Alevilik-Bektaşilikte Yol ve Erkân Kavramlarının Türk Şiirine Yansımaları**

*Deniz Özger* .....51

**Alevi-Bektaşî Şiirlerinde Dervişliğin Bir Simgesi: Hırka**

*Aysun Sungurhan* .....53

**Kul Himmet'in Şiirlerinde Arkaik Unsurlar**

*Ömer Güven* .....54

**Kadîmî Baba'nın Şiirlerinde Hz. Ali**

*Mümine Çakır* .....56

**Poetik Bir Eğilim Olarak Modern Türk Şiirinde Alevilik ve Alevi Teolojisinin Temsili**

*Volkan Odabaş* .....58

**İkrardan Şiire: Alevilikte Musahiplik Kurumunun Teorik Temelleri ve Edebî Tezahürleri**

*Eren Baydur & Yakup Yıldız* .....60

|                                                                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Virânî Divanı'nda Şehâdet ve Velâyet Mekânları: Kerbelâ ve Necef</b>                                        |    |
| <i>İsmail Söylemez &amp; Esmâ Karabey</i> .....                                                                | 62 |
| <b>Kaygusuz Abdal Dîvânı'nda Cerağ: Kutsal Emanetten Tasavvufî İmgeye</b>                                      |    |
| <i>İsmail Söylemez &amp; Fadime Kurtoğlu</i> .....                                                             | 64 |
| <b>Kaygusuz Abdâl Menâkıb-Nâmesi'nin Axel Olrik'in Halk Anlatılarının Epik Yasaları Bağlamında İncelenmesi</b> |    |
| <i>İşılav Pınar Özilik</i> .....                                                                               | 65 |
| <b>Almanya'da Okullarda Alevilik Dersleri</b>                                                                  |    |
| <i>İsmail Kaplan</i> .....                                                                                     | 67 |
| <b>Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Takdir Marjı Doktrini ve Alevî İçtihatları</b>                           |    |
| <i>Semanur Dikme</i> .....                                                                                     | 69 |
| <b>2021–2025 Yılları Arasında Alevilikle İlgili Yayınlanan Lisansüstü Tezlerde Alevî Modernleşmesi</b>         |    |
| <i>Mehmet Gür</i> .....                                                                                        | 71 |
| <b>Akademînin Manipülatif Fonksiyonu: Aleviliğin Akademi ile İmtihanı</b>                                      |    |
| <i>İbrahim Bahadır</i> .....                                                                                   | 73 |
| <b>Kadim (Yerli) İnanç Perspektifinden Aleviliğin Genel Tanımına Eleştirel Bir Yaklaşım</b>                    |    |
| <i>Aynur Ünal</i> .....                                                                                        | 74 |
| <b>Üç Dönem Perspektifinde Rus Şarkiyatçılığında Alevilik Çalışmaları</b>                                      |    |
| <i>Cavid Qasimov &amp; Nazan Akbulut</i> .....                                                                 | 76 |
| <b>Gündelik Hayatta Aleviliği İncelemek: Teorik ve Yöntemsel Açılımlar</b>                                     |    |
| <i>İlbey C. N. Özdemirci</i> .....                                                                             | 77 |
| <b>Erken Dönem Amerikalı Oryantalist John Porter Brown'ın Perspektifinden Bektaşilik</b>                       |    |
| <i>Adil Çelik</i> .....                                                                                        | 79 |
| <b>17. Yüzyıl Alman Seyyahı Adam Olearius'un Anlatımıyla İran'da Kızılbaş-Safevî Ritüelleri</b>                |    |
| <i>Mehmet Ali Yolcu</i> .....                                                                                  | 81 |
| <b>20. Yüzyılın Başlarında Alman Şarkiyatçı Georg Jacob'un Gözünden Bektaşilik</b>                             |    |
| <i>Ali Selçuk</i> .....                                                                                        | 83 |
| <b>Alevî Köyü ve Alevî Nahiyesi (Argoma'dan Suluova'ya)</b>                                                    |    |
| <i>Hava Selçuk</i> .....                                                                                       | 85 |

|                                                                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Yeni Türkiye Sinemasında Aleviler ve Alevilik</b>                                                                               |     |
| <i>İhsan Koluvaçık</i> .....                                                                                                       | 86  |
| <b>Unutturma Rejimine Karşı: Maraş ve Sivas Katliamlarını Sinema Aracılığıyla Hatırlamak</b>                                       |     |
| <i>Özgür İpek</i> .....                                                                                                            | 88  |
| <b>İki Belgesel Üzerinden Bir Kimlik ve Temsil Analizi</b>                                                                         |     |
| <i>Gökhan Evecen</i> .....                                                                                                         | 89  |
| <b>Kutsal Bir Silahın Doğuşu: Ebu Müslim Horasânî Anlatılarında Teber-i Muteber'in Olağanüstü Yapım Hikâyesi</b>                   |     |
| <i>Sibel Özil Erdağı</i> .....                                                                                                     | 90  |
| <b>Kadıncık Ana'nın Hacı Bektaş Veli Velayetnamesi'nde Sırlanması</b>                                                              |     |
| <i>Kıymet Erzincan Kına</i> .....                                                                                                  | 91  |
| <b>Alevi Köyleri ve Kutsal Alanları Özelinde Maden Arama Ruhsatlarının Ekolojik ve İnançsal Yıkım Bağlamında Değerlendirilmesi</b> |     |
| <i>Melike Tepecik</i> .....                                                                                                        | 93  |
| <b>Kadılık ve Dergâh Nazarında Alevi-Bektaşî Tekke ve Zaviyeleri: Çorum Merkez ve Kırsalı Örneği</b>                               |     |
| <i>Murat Alandağlı</i> .....                                                                                                       | 95  |
| <b>Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Ali Seydili Ocağı'ndan Hasan Dede'nin Evrakına Göre Çorum'da Dedegan Aleviler</b>                      |     |
| <i>Sefa Aydoğan &amp; Ali Çağlar Deniz</i> .....                                                                                   | 97  |
| <b>Alevi-Bektaşî İbadet Pratiklerine Ait Mekânları Tekke ve Zaviyeler Üzerinden Okumak Mümkün Mü?</b>                              |     |
| <i>Cemal Ekin</i> .....                                                                                                            | 99  |
| <b>Orta Sınıfın Aleviliği</b>                                                                                                      |     |
| <i>Çiğdem Boz</i> .....                                                                                                            | 100 |
| <b>Kooperatifçilik İlkeleri ve Anadolu Aleviliğinin Toplumsal Değerleri Işığında Sosyal Dayanışma Kooperatifçiliği</b>             |     |
| <i>Muhammed Selçuk Kaya</i> .....                                                                                                  | 102 |
| <b>Ütopik Sosyalizm Bağlamında Alevi Ütopyası: Rıza Şehri</b>                                                                      |     |
| <i>Mehmet Kanatlı</i> .....                                                                                                        | 104 |

**Çorum Kalkınmasında Ortaklık Kültürü ve Alevi Kimliği**

*Ceren Deniz* ..... 107

**Çorum Olayları’nda Toplumsal Hafıza ve Anlatı Farklılıkları**

*Şevval Nazlı Özden*..... 109

**Almanya’da Aleviliğin Yeniden Tanımlandığı On Yılın Tarih-Yazımsal Arkeolojisi:  
Yurtseverler Birliği Dergisi (1982–1989)**

*Besim Can Zırh* .....111

**Anadolu Aleviliğini Yeniden Düşünmek: Hafıza, Kimlik ve “Can” Kavramı Üzerinden  
Doğa-Kadın ve Etik Sorumluluk**

*Zeliha Altuntaş*..... 113

**Heterodox Islam and Religious Freedom in Greek Thrace**

*Vanessa R. De Obaldia* ..... 115